

EXPOSICIONS

L'artista argentina Nora Ancarola reflexiona sobre la comunitat, les fronteres i el llenguatge

'Abans el llenguatge / Antes del lenguaje' és un mostra inclusiva que es pot veure a Lo Pati, en la qual han treballat artistes, gestors culturals, membres de la Fundació Pere Mata i l'Escola d'Art i Disseny d'Amposta

Amposta Redacció

L'artista visual Nora Ancarola (Buenos Aires, 1955) es va instal·lar Barcelona el 1978. I esta experiència personal ja li va servir per a reflexionar sobre les migracions, la comunitat, les fronteres i el llenguatge. **"Fa anys que treballa sobre qüestions relacionades amb les migracions, en bona part perquè ha estat una manera d'explorar-me a mi mateixa, sobre la meua vida a l'Argentina i a Catalunya"**, explica Ancarola. I precisament per això, la migració i tots els conceptes associats són els eixos conceptuals sobre els quals s'articula l'exposició *Abans el llenguatge / Antes del lenguaje*, que diumenge passat es va inaugurar al centre d'art Lo Pati a Amposta i que es podrà visitar fins al 16 de gener.

A la sala de Lo Pati s'hi podran veure les instal·lacions *Ebre*, frontera encarnada i *Llengualeche*, dues creacions d'Ancarola que van naixer a la seua estada a la residència *Baladre*, en ple delta de l'Ebre. Allà, l'artista es va interessar per la realitat social, cultural i identitària de les Terres de l'Ebre: un territori amb personalitat, amb trets lingüístics propis, que exercix

de frontera entre Catalunya, el País Valencià i l'Aragó, que va ser front de guerra durant la Batalla de l'Ebre i la Guerra Civil. A més, la mostra també recull *On la llengua per venir*, una instal·lació interactiva sobre els efectes del llenguatge amb relació a la diferència sexual i les qüestions d'exclusió social postcolonial. Este darrer projecte va rebre l'any passat la Beca Multiverso 2019 a la Creació en Videoart de la Fundació BBVA, amb la col·laboració del Museu de Belles Arts de Bilbao. Al llarg del 2021, l'obra havia de passar per diversos centres d'art de Catalunya i l'Estat espanyol, però la Covid n'ha alterat els calendaris i ha fet que siga Amposta el primer lloc on es puga veure.

UN TREBALL COMUNITARI El recorregut expositiu per la mostra, però, es fruit d'un procés comunitari que ha inclòs la participació d'artistes, pacients i professionals de la salut mental de la Fundació Pere Mata i professors i alumnes d'ESARDI, l'Escola d'Art i Disseny d'Amposta. De fet, el recorregut per Lo Pati també inclou l'obra de la veneçolana Camila Barcelone, *Eva*, su voz... en la qual, a través de la veu d'Eva Perón, es fa un recorregut

pel llenguatge del poble. Hi explica com este es convertix en llenguatge de l'espectacle fins a arribar al llenguatge de la política. A més, s'hi pot veure la peça de l'artista argentina Diana Rangel, titulada *Indagaciones sobre una voz rota*, que situa el visitant en el llinar en què el llenguatge ens fa vulnerables i en què, a la vegada, esdevé un instrument d'autoconeixement.

UN ESPAI PER A LA MEMÒRIA HISTÒRICA "A partir dels tres conceptes bàsics del projecte, *Abans el llenguatge / Antes del lenguaje*' s'ha desplegat en tres àmbits: un espai expositiu a Lo Pati, les

accions deslocalitzades que s'han desenvolupat amb entitats de la ciutat i, finalment, una col·laboració amb l'editorial La Canibal", explicava Aida Boix comissària de l'exposició i directora de Lo Pati. El projecte, que s'ha desenvolupat de manera polifònica, s'ha fet notar especialment en la instal·lació ubicada a la plaça Mari Chordà, a l'exterior de Lo Pati, formada per pedres provinents del Poble Vell de Corbera d'Ebre, destruït durant la Guerra Civil, i recobertes d'una lona, i s'hi poden llegir paraules com resiliències, reparació o reconstrucció. L'obra és el resultat de la col·laboració de Nora

Ancarols, la psicoanalista Celeste Reyna, els pacients i terapeutes de la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre i l'alumnat i professorat de l'Escola d'Art i Disseny d'Amposta (ESARDI).

Malgrat que no hi haurà un catàleg pròpiament dit de l'exposició, l'editorial La Canibal n'ha coordinat una publicació en format de periòdic, que es distribuïx en el marc de la mostra, i que estarà disponible per a qualsevol dels visitants, en què es poden llegir articles filosòfics i de crítica d'art per a aprofundir, des del vessant teòrica, sobre tots aquells temes que nodriren l'exposició. ■